

У америчком Сенату је представљен закон о скраћивању радног времена на 32 сата недељно, односно на четири радна дана, преноси портал Машина.

Тим поводом је прошлог четвртка пред Одбором за здравство, образовање, рад и пензије одржано саслушање које је иницирао Берни Сандерс, сенатор који председава тим телом и који је тренутно главни промотер скраћивања радног времена у Америци, преноси портал Машина.

На саслушању под називом „Радници би требало да имају користи од нове технологије и повећане продуктивности: Потреба за 32-часовном радном недељом без смањивања плата“ Сандерс је поставио кључно питање: „Ко има користи од експлозивног развоја технологије? Најбогатији људи којима иде сјајно или радни људи који све више за њима заостају?“.

Сенатор из Вермонта је рекао да је у припреми за разговор сазнао да се пред тим сенатским одбором последњи пут дискусија о радном времену водила 1955. године. На тадашњем саслушању је пред Сенатом говорио и Волтер Ројтер, некадашњи председник Америчког синдиката аутомобилске индустрије (UAW), а Сандерс је подсетио на његове речи изречене пре 70 година.

„У потпуности схватамо да су потенцијалне предности аутоматизације велике, ако се њима правилно рукује. Ако је само делић онога што технолози обећавају за будућност истина, у року од неколико година аутоматизација може и треба да омогући четвородневну радну недељу... Смањење радне недеље на 35 или 30 сати у наредној деценији може бити важан шок апсорбер приликом преласка на широку употребу аутоматике. То може и смањити утицај наглог пораста производње и повећати потребе за радном снагом у индустрији и трговини.“

Ипак, деценијама касније када су роботизација и дигитализација реалност у већини индустрија радници не раде мање него више, а њихове реалне зараде су све ниже.

„Тужна реалност је да Американци сада раде више сати од људи у већини других богатих држава“, рекао је Сандерс.

„У 2022. години, запослени у Сједињеним Државама имали су годишње 204 сата рада више него запослени у Јапану, а знамо да су у Јапану вредни људи. 279 сати више од радника у Уједињеном Краљевству и 470 сати више од радника у Немачкој“, изјавио је Сандерс, који је томе додао и да амерички радници данас недељно зарађују 50 долара мање него што је то био случај пре 50 година.

У тих протеклих 50 година технологија је толико напредовала да су радници у Америци сада 400 одсто продуктивнији, међутим сва добит од тог напретка одлази најбогатијима док радници чије плате стагнирају једва преживљавају.

„Док извршни директори зарађују скоро 350 пута више од својих просечних запослених, радници широм земље гледају како им се породични живот распада јер су приморани да

проводе све више времена на послу. Пропуштају рођенданске забаве своје деце и бејзбол утакмице мале лиге. И просто време које им је потребно да проведу са породицом. А оно што их додатно оптерећује је да – након што сво то време проведу на послу – многи од њих и даље преживљавају од плате до плате и не могу да задовоље своје основне потребе“, рекао је Сандерс.

На крају Сандерс је закључио да 32-часовна радна недеља мора бити једна од погодности технолошког развоја која ће свима бити од користи.

Потребно нам је више времена

Седамдесет година након претходне дискусије о радном времену у Америчком Сенату је поново говорио један председник УАВ-а. На позив Бернија Сандерса у Сенату се обратио Шон Фејн, такође велики заговорник скраћивања радне недеље.

„Као председник синдиката аутомобилске индустрије, представљам 400 хиљада људи из радничке класе и шестсто хиљада пензионера. Знам да када се моји чланови осврну на своје животе, никада не кажу: ‚Волео бих да сам радио више‘. Када људи дођу до краја свог живота, никада не кажу: ‚Волео бих да сам зарадио више новца‘. Они желе да су имали више времена“, рекао је Фејн пред Сенатом, а преноси **Јацобин**.

И Фејн се сложио са тим да је сведочимо великом технолошком напретку, али да он није радницима донео бољитак већ управо супротно, овако је он представио туробну слику америчких радника данас.

„Имамо раднике који раде седам дана у недељи, дванаест сати дневно. Постоје радници који раде на више послова, и живе да би радили, грче се да би преживели од плате до плате. Имамо раднике који данас раде дубоко у својим шездесетим, седамдесетим и осамдесетим јер не могу приуштити да се пензионишу.

Постоје повезане смрти од очаја, од зависности и самоубиства, људи који не осећају да је живот бесконачног, безнадежног рада живот вредан живљења. Радници су

жртвовани на олтару похлепе и одузето им је достојанство.

Имамо кризу менталног здравља о којој много причамо у овој земљи. Али никада не говоримо о узроцима тога. Постоје студије: повећање стреса због рада седам дана у недељи, дванаест сати дневно – жртвујете породични живот и ствари којима желите да се бавите – то изазива повећање нивоа кортизола, што доводи до срчаних обољења, рака, можданог удара.“

Фејн се осврнуо и на стандардне аргументе против скраћивања радног времена и на критике упућене према радницима у кључу људи су лењи и неће да раде. Он не мисли да су радници лењи већ да им је дозлогрдило.

„Доста им је да буду скрајнути и лишени достојанства док неједнакост у приходима у овој држави и овом свету измичу контроли. Доста им је што три породице у Сједињеним Државама имају богатство колико и доњих 50 одсто грађана ове земље. То је злочин. Америка је боља од тога“, рекао је Фејн.

Скраћивање радне недеље тема за политичаре у Америци већ неко време

Иако је, како је то рекао Сандерс, ово први пут након 1955. године да се у Одбору за здравство, образовање, рад и пензије говори о краћем радном времену, треба рећи да је у Америчком Сенату пре годину дана закон о скраћивању радног времена представио калифорнијски сенатор из редова демократа Марк Такано.

„Пред нама је прилика да унесемо здраворазумске промене у стандарде рада које смо наследили из друге ере“, рекао је тада Такано. Он је додао и да би закон „побољшао квалитет живота радника, задовољавајући потребу за скраћеном радном недељом која би створила простор за живот, игру и потпуније уживање у животу ван посла“.

Сандерс, који има и ширу подршку синдиката и организација цивилног друштва, је сада преузео ову штафету и наставља са промоцијом четвородневне радне недеље и уз подршку Такана.

(Н1)